

IN MEMORIAM

Profesor Andrej Simić (1930-2017)

Dr Andrej Simić, profesor na Univerzitetu Južne Kalifornije, umro je 26. decembra 2017. godine od Hočkinovog limofa, u Feniksu, Arizona. Ostaće upamćen kao antropolog, literata, gospodin.

Kao sin jugoslovenskog diplomate i francuske učiteljice, rodio se 1930. godine u San Francisku. Profesor Simić se školovao u Berkliju gde je od detinjstva i živeo sa porodicom. Pohađao je osnovnu školu „Thousand Oaks“ i zatim Berkli gimnaziju. Na Univerzitetu u Kaliforniji, Berkli, završio je osnovne studije iz slavistike i romanistike, a zatim i postdiplomske studije Istočne Evrope i socijalne antropologije. Tokom svog školovanja pohađao je studije Dalekog istoka i ruskog jezika na Berkliju i kurseve iz latinoameričkih studija u Arlingtonu, Virdžiniji. Godine 1970. je doktorirao iz oblasti socijalne antropologije na Berkliju sa temom „The Cultural Aspects of Yugoslav Industrialization“. U periodu između 1965-1971, prof. Simić je radio na Univerzitetu Berkli, prvo kao saradnik u nastavi a zatim i kao predavač. U periodu od 1957-1969 prof. Simić je takođe radio kao društveni radnik (Okland, Kalifornija), kao službenik spoljnih poslova SAD (Vašington i Lima), kao tehnički prevodilac na Univerzitetu Berkli i kao grupni savetnik (Martinez, Kalifornija) što sve govori o širokom spektru interesovanja i stručnosti prof. Simića. Godine 1971. zaposlio se na univerzitetu Južne Kalifornije u Los Anđelesu, na kome je radio kao redovni profesor od 1991. godine do kraja života. Terenska istraživanja je sprovodio u Srbiji, Meksiku, Kaliforniji, Hrvatskoj, Mađarskoj, Nemačkoj, Arizoni itd. Pored engleskog i srpskog, prof. Simić je govorio španski, francuski, ruski i italijanski jezik. Tokom svoje profesionalne antropološke karijere, duge preko 65 godina, prof. Simić se interesovao i specijalizovao za društva istočne Evrope i Balkana i Latinske Amerike, zatim za teme kao što su etnicitet, nacionalizam, postkomunistička društva, primenjenu i vizuelnu antropologiju, socijalnu gerontologiju i evro-američke etničke grupe.

Prof. Simić je objavio više od sto publikacija od kojih treba izdvojiti sledeće monografije: *The Peasant Urbanites: A Study of Rural-Urban Mobility in Serbia* (1973) i *The Ethnography of Simple and Complex Societies* (1975); zatim koautorske zbornike *Human Sexuality* (1994/2008, sa Patrišom Omidian i Alanom Olmkvistom); *Readings in Anthropology* (1995/2013, sa Judžinom Kuperom); *Life's Career: Ageing: Cultural Variations on Growing Old* (1978, sa Barbarom Majerhof). Pored toga, prof. Simić je autor nekoliko etnografskih

filmova o istočnoevropskoj i srpskoj imigrantskoj zajednici i kulturi u Americi: *Živeli: Medicine for the Heart* (1985) za koji je dobio nagradu „Silver Plaque Prize“ na Međunarodnom filmskom festivalu u Čikagu 1987. godine i „Cine Gold Eagle Award“ 1989. godine i *The Children of Lazo's Grove* (2004) u saradnji sa pProf. dr Marijom Budisavljević Oparnicom Simić. Takođe je učestvovao kao etnografski konsultant ili urednik u produkciji preko 25 filmova. Na kraju, bio je autor ili koautor više fotografskih muzejskih izložbi od kojih treba izdvojiti poslednju iz 2010. godine *Five Decades of Serbian Life in America: Family and Archival Photographs 1893-1947* u saradnji sa prof. dr Marijom Budisavljević Oparnicom Simić o srpskom imigrantskom životu u Americi u periodu 1893-1947 u Etnografskom muzeju u Beogradu (2010). Od 1991. godine bio je član Udruženja književnika Srbije.

Prof. Simić je neumorno radio, a pred kraj života se posvetio dubljem istraživanju sopstvene istorije, tačnije Srba koji su učestvovali u Ruskom građanskom ratu. Njegov otac je bio prvo student medicine u Rusiji, a zatim lekar u Beloj armiji i koji je preko Kamčatke stigao u Ameriku.

Svi koji su imali čast da ga poznaju, pamte profesora Simića kao osobu vedrog duha, otvorenog za saradnju, podršku i pomoć. Čak i kada je saznao da je neizlečivo bolestan ostao je lepo raspoložen, duhovit i blagodarani za sve što ima u životu.

Kao Srbo-Amerikanac, da iskoristim izraz koji je sam profesor upotrebljavao u svojim istraživanjima srpske zajednice u Americi, on je bio istovremeno i „deo nas“ ali i pripadao „onima drugima“. Kao antropolog, on je te dve pozicije umeo da „pomiri“ u svojim istraživanjima i naučnim radovima. Na taj način je mogao da sagleda i proučava srpsko društvo iz perspektive, kako to objašnjava Herfeld, samopredstavljanja (pred drugima) ali i samorazumevanja (pred nama samima). O ovome najbolje govori jedan od poslednjih profesorovih radova „Idealization of the West and Cultural Dissonance in Serbia“ objavljenog u časopisu *Anthropology Now* 2016. godine koji, na neki način, zaokružuje njegov rad o srpskom društvu ali i ostavlja prostora za nova antropološka istraživanja.

Zbog svega ovoga, njegova smrt predstavlja gubitak ne samo za njegovu porodicu i prijatelje, već je u pitanju gubitak za američku i srpsku etnološku i socijalno-antropološku zajednicu koje je zadužio svojim istraživanjima.

Marija Brujić